

ابهامات در قضیه یاشا پارسا (مهدی خسروی)

امیرفیض- حقوقدان

بنا بر خبری که از سوی شورای تجزیه طلبان طرفدار اسرائیل منتشر شده است؛ پلیس کشور ایتالیا شخصی بنام یاشار پارسا که نام حقیقی او مهدی خسروی است را بنا بر درخواست جمهوری اسلامی بازداشت کرده است.

گرچه هنوز زود است که به ماهیت قضیه پرداخته شود و اظهار نظر تاحدودی مستند و حقوقی نسبت به موضوعاتی که ممکن است بر اساس شایعه و نظرات شخصی و یا صحنه سازی برای برداشتهای احتمالی مد نظر قرار گیرد، قدری تعجیل بی مورد است؛ ولی از آنجا که نسبت به قضیه مزبور واکنشهایی نشان داده شده است؛ از جمله ورود اعلیحضرت به موضوع؛ که معمولا علامت وجود توطئه میتواند شناخته شود طرح ابهامات متوجه قضیه مزبور چندان بی مورد نیست.

ابهامات در قضیه یاشار پارسا (مهدی خسروی)

❖ نخستین ابهام بسیار بااهمیت، چگونگی و ماهیت اتهام یاشاپارساست. ورود به هر پرونده اتهامی و یا زندانی، از اتهام او آغاز و ممکن است. بنده نتوانستم از آنچه انتشار یافته با اتهامی که به یاشاپارسا نسبت داده شده آگاه شوم، بنا بر موجهات زیر:

۱- اخبار میگوید که بازداشت پارسا (مهدی خسروی) بنا بر اقدام پلیس بین الملل به نیابت پلیس جمهوری اسلامی صورت گرفته است. مفهوم این اقدام اگر درست باشد نشان از توجه اتهامی به پارساست که در صلاحیت پلیس بین الملل است.

۲- دبیرخانه شورای طرفداران اسرائیل! بازداشت پارسا را ناشی از درخواست دستگاه قضائی جمهوری اسلامی دانسته که بوسیله پلیس امنیت ایتالیا انجام شده است؛ مفهوم این اعلام اگر درست باشد این است که مسیر تعقیب و بازداشت پارسا هیچ ارتباطی به پلیس بین المللی نداشته و بلکه ارتباط آن با دستگاه قضائی ایران و ایتالیاست که برمیگردد به قرارداد استرداد مجرمین.

۳- نقل قول از پارساست که به او گفته شده <اتهام اختلاس متوجه اوست و او را به ایران تحویل خواهند داد> اگر این نقل قول درست باشد؛ بازداشت پارسا هیچ ارتباطی به پلیس بین الملل نداشته و کاملا یک امر قضائی و در حیطه اقتدار قانون استرداد مجرمین است که درباره آن در همین تحریر توضیح تطبیقی داده خواهد شد.

۴- معمولا اولین شخصی که از ماهیت اتهام آگاه میشود خود متهم و شخص بازداشت شده است زیرا بموجب اعلامیه جهانی حقوق بشر که مورد عمل پلیس قضائی است تفهیم اتهام به متهم کاملا ضروری است بنابراین میتوان گفت که بدون شک پارسا (مهدی خسروی) میداند که اتهام او از تعقیب جمهوری اسلامی چیست، بنده نمیتوانم باور کنم که آنطور که در رسانه ها آمده و پارسا

(خسروی) مدعی است اتهام او اختلاس در امور مالی باشد زیرا اتهام اختلاس یک اتهام قضائی است و به پلیس بین الملل مربوط نمیشود.

۵- بین دو موضوع مزبور یعنی تعقیب متهم از سوی پلیس بین الملل با تعقیب به خواست استرداد مجرم تفاوت بسیار بزرگی است دخالت پلیس بین المللی ناشی از همکاری پلیس کشورهاست و محدود به اتهامات جنائی جعل اسکناس، جاعلین اوراق هویت مانند گذرنامه ها، مبارزه بامواد مخدر و مسیره های بین المللی آن، کشف سرقت های بانکی و آثار هنری و سرقت های مسلحانه و امثال آنها که کشور ایران هم در سال ۱۳۰۱ به عضویت آن درآمد و پلیس بین المللی به اتهاماتی به غیر موارد ذکر شده در کنوانسیون خود ورود نمیکند و کوشش های برخی کشورها بمنظور سوء استفاده از آن علیه مخالفین سیاسی خود کمتر به نتیجه رسیده است.

۶- محدوده عمل استرداد مجرمین محدود است به جرائم جنائی و یا جنحه مشروط باینکه مدت زندانی مجرم کمتر از یکسال نباشد. بنابراین هر مجرمی قابل استرداد نیست، مجرم وقتی در جریان استرداد قرار میگیرد که اتهام مجرم بسیار با اهمیت باشد و همین مسئله میزان اهمیت جرم است که امر استرداد را مواجه با مشکل میسازد.

۷- ایران در سالهای قبل از شورش ۵۷ با کشورهای نظیر عراق، پاکستان، ترکیه، افغانستان و فرانسه قرارداد استرداد مجرمین داشته است و با کشورهای دیگری چون آلمان و ایتالیا و اطریش در جریان مذاکره بوده که به عهدنامه منتج نگردیده بنابراین جمهوری اسلامی قرارداد استرداد مجرمین با ایتالیا نداشته است و تصور هم نمیکند که غیر از قانون استرداد مجرمین که در سال ۱۳۳۹ بتصویب مجلس رسیده قانون استرداد دیگری از سوی جمهوری اسلامی تصویب شده باشد.

۸- دستاورد توضیح مزبور این نیست که استرداد مجرمین بین کشورهایائی که عهد نامه استرداد ندارند انجام پذیر نیست ولی نبود عهدنامه عملاً سبب مشکلاتی از آن جمله است که برای دولت طرف تقاضا، هیچ الزامی در استرداد شخص مورد تقاضای کشور متقاضی استرداد نیست.

۹- روابط بین المللی بین کشورها و توجه خاص به اجرای عدالت سبب گردیده که کشورها بدون اینکه دارای عهدنامه استرداد مجرمین باشند در تحویل مجرمین فراری همکاری و مساعدت بنمایند و به درخواست دولتها برای استرداد مجرمین پاسخ احترام آمیز بدهند و این پاسخ در حقوق بین الملل به معنای رسیدگی به ماهیت درخواست کشور متقاضی و از جمله رفتار متقابل آن کشور نسبت به استرداد مجرمین آن کشور است، و اجرای این تشریفات که اشاراتی از آن در قانون آمده مهمی است که در واقع امر استرداد را محترمانه مختومه میسازد.

در قانون استرداد مجرمین سال ۱۳۳۹ چنین پیش بینی شده است <در مواردی که بین دولت ایران و دول خارجی قراردادی منعقد نشده و یا اگر منعقد شده کامل نباشد استرداد بشرط معامله متقابل صورت خواهد گرفت >

۱۰- از آنجا که استرداد مجرمین بین کشورها یک امر بین المللی است و غرض از آن، توجه به صلاحیت دولت متقاضی برای تعقیب و مجازات مجرم بیش از هر کشور دیگری است، لذا دولت متقاضی استرداد باید در موقعیتی باشد که صلاحیت بین المللی آن کشور تائید شده باشد جمهوری

اسلامی و یا هرکشوری که بنا بر گزارشات رسمی اثری از رعایت حقوق بشر در آن نیست و محاکمات، خارج از مسیر قضائی و بصورت امری تشریفاتی صورت میگیرد، جمهوری اسلامی را نمیتوان واجد صلاحیتی دانست که آن صلاحیت ضامن استرداد مجرمین باشد.

۱۱- آنطور که در یکجا ادعا شده اتهام یاشار پارسا (مهدی خسروی) فساد مالی است اتهامی که به محمود خاوری رئیس بانک مرکزی جمهوری اسلامی داده شد و نتوانست امر استرداد او را عملی سازد.

فساد مالی به اعمالی از قبیل اختلاس و رشوه اتلاق میشود و اگر متهم دارای مقامات موثر باشد استفاده از آن موقیت ها برای مقاصد شخصی نیز فساد مالی خوانده میشود. اگر ادعای اتهام فساد مالی درست باشد، موضوع تعقیب پارسا (خسروی) نه منطبق با قانون استرداد مجرمین است و نه پلیس بین الملل.

۱۲- جرائم و اتهامات سیاسی و نظامی، خارج از محدوده قانون استرداد مجرمین و همچنین اختیارات پلیس بین الملل است مگر اینکه در عهد نامه استرداد بین کشورها این محدودیت برداشته شود. قانون استرداد مجرمین، شمولی بر توجیه به مجرمین سیاسی ندارد و از آنجا که آنطور که ادعا شده متهم پس از اغتشاشات سیاسی سال ۸۸ از ایران خارج شده بنا بر ظاهر، ماهیت درخواست استرداد او از منظر جمهوری اسلامی جرم سیاسی است و اگر اتهامات مالی هم داشته باشد از نظر حقوقی جرم مهمتر مبنای تعقیب او بشمار خواهد رفت.

۱۳- کیفیت رسیدگی به تقاضای دولت متقاضی استرداد، آنقدر مفصل و دقیق و خواستار مدارک مجرمیت است که دست دولت تقاضا شونده استرداد را برای رد درخواست استرداد باز میگذارد و از طرفی چون مسئولیت تحویل مجرم در صورت بی گناه بودن و یا خارج از شرائط قضائی درست محاکمه و مجازات شدن رعایت نشود متوجه دولت استرداد کننده مجرم خواهد بود؛ لذا پایگاه های حقوقی دادستانی کشورها به سادگی حاضر به قبول مسئولیت استرداد مجرم نیستند و لامحاله همین نکته ظریف ناگفتنی امر تحویل مجرمین را فوق العاده پیچیده میکند.

همان اسناد و سیر محاکمات و بازپرسی ها و شهود قضیه که از طرف دولت متقاضی استرداد به کشور ثالث داده میشود زمینه های بسیار وسیع و مجهزی برای دفاع از حقوق شخص مورد استرداد را فراهم میکند که هر وکیل مسلط به حقوق بشر و حقوق بین الملل بسادگی تقاضای دولت متقاضی استرداد را از نظر محکمه رد میکند.

۱۴- در نامه اعلیحضرت به نخست وزیر ایتالیا هیچ اشاره ای به اتهام پارسا (مهدی خسروی) نشده است و برعکس، تنظیم کننده نامه، متهم (یاشار پارسا) را یار اعلیحضرت معرفی کرده، حماقت برای تنظیم کننده نامه از این بیشتر نمیشود، زیرا:

۱. اتهام کسی که معلوم نیست چیست کسی خود را یار متهم معرفی نمیکند. یار یعنی کمک کننده و پشتیبان متهم، یعنی مشارکت و یا معاونت در جرم.

۲. نامه مزبور، یار بودن و روابط خصوصی بین متهم و شخص اعلیحضرت را انگیزه تنظیم نامه میداند.

و این از بدیهیات است که نامه مزبور نه تنها اثر اجتماعی و اخلاقی خود را از دست میدهد، بلکه شخص اعلیحضرت را به یک دلال مظلوم متبادر به ذهن میسازد.

احتمالات منفی

- این احتمال وجود دارد که درسفرشیخ حسن به ایتالیا و سفره محبوبتی که رئیس جمهور آن کشور گشود و باعث حیرت جهانیان شد موافقتی هم درمورد استرداد مجرمین شده باشد که قانون استرداد مجرمین سال ۱۳۳۹ را دو طرفه ساخته باشد.
- معلوم قضیه این است که به مجرد ورود پارسا (خسروی) به ایتالیا حکم دادگاه جمهوری اسلامی و درخواست استرداد او صادر نشده است بلکه از مدت‌ها قبل در جریان بوده است؛ حداقل ۷ سال قبل چرا و چگونه به مجرد اینکه پارسا (خسروی) اینبار به ایتالیا وارد شده جریان استرداد براه افتاده است؟ و چرا درخواست استرداد در همان سالهای قطعی شده به کشور محل اقامت پارسا (انگلستان) ابلاغ اجرایی نشده؟^۱ آیا اینها قرینه ای بر یک موافقت شیطانی مخفی و پنهانی بین شیخ حسن و دولت ایتالیا نبوده است.
- بررسی اینکه یاشار پارسا (مهدی خسروی) برای چه به ایتالیا سفر کرده و چه چیز و یا چه کسی مشوق او بوده میتواند به رفع ابهامات موجود کمک باشد.
- اینکه بنابر اخبار آقای رضا پیرزاده گفته است؛ استرداد پارسا (مهدی خسروی) به جمهوری اسلامی منتهی است، ولی هنوز او در زندان است از سر نفهمی و نادانی است، رفع استرداد به حکم نخست وزیر ایتالیا ممکن نیست، تنها پس از رسیدگی هیئت حقوقی دادستانی ایتالیا و ارجاع نظریه آنها به دادگاه عالی ممکن است.^۲

ابهامات در اصل داستان

ابهام بزرگ و قابل توجه در ساختگی بودن اصل قضیه است زیرا:

◀ هیچ سند و یا خبری از طرف های مقابل یعنی جمهوری اسلامی و یا دولت ایتالیا در خبرها دیده نمیشود، که در تائید و شرح واقعه باشد. شهود قضیه فقط زنی از شورای تجزیه طلبان است که اساسا او بعلت شهرت به فساد اخلاق و فاحشگی صلاحیت اظهار نظر و شهادت و قایع را ندارد.

شاهد دیگر رضا پیرزاده است که ادعا کرده دولت ایتالیا با دریافت نامه رئیس شورا استرداد پارسا را متوقف ساخته؛ ولی هنوز پارسا زندانی است. سوال اینجاست در حالیکه معلوم نیست نامه ادعائی رئیس

^۱ - اگر پارسا (مهدی خسروی) از راه زمینی از انگلستان به ایتالیا آمده است احتمال گذر او از فرانسه و سوییس یا فرانسه به تنهایی یا بلژیک، آلمان و سوییس و فرانسه بوده است. اگر پلیس بین الملل دخالت در موضوع داشته چرا در کشور های مسیر راه اقدام نکرده است؟ ح-ک

^۲ - معمول کلیشه ای نامه های مشابه آنست که بدون پاسخ میماند، که در مورد شورای به اصطلاح ملی که سامانه ای شناخته شده و ثبت شده نیست احتمال بی پاسخ ماندن آن زیاد است یا به اعتبار شخصیت سنتی اعلیحضرت پاسخی مبنی بر اینکه ریاست جمهوری ایتالیا حق دخالت در امور دادگستری را ندارد بدون اقدام مورد نظر مسکوت خواهد ماند. اصولا درخواست اعلیحضرت نوعی دخالت در امور داخلی و دادگستری کشور دیگری است که در آن استدعا شده است رییس جمهور کشور در امور دادگستری خود دخالت کند که بخودی خود جای پرسش دارد. ح-ک

شورا به نخست وزیر رسیده یا خیر و یا اصلاً چنین نامه ای در واقع وجود داشته است و هیچ جوابی از آن منتشر نشده چگونه آقای پیرزاده به نتیجه مزبور رسیده است؟^۳

◀ **داستان کشف موضوع یعنی بازداشت پارسا (مهدی خسروی) طوری از سوی شورای طرفداران اسرائیل بیان شده که یاد آور بچه گربه ای است که در راه آب خانه ای افتاده و بطور اتفاقی میرآب که از آن محل عبور میکرده کاشف جریان میشود والا آن بچه گربه (پارسا) در راه آب گیر میگرد و بی سروصدا خفه میشود.**

◀ **پارسا بعنوان رئیس و دبیر اجرایی شورا معرفی شده یعنی کسی که از دیگران بهتر از کار اجرایی آگاه است؛ ولی قادر نبوده که وضع خودش را به دیگران اطلاع دهد، درست مانند همان بچه گربه ریفو و این دردنیای امروز آنهم در اروپا و در انگلستان!! باور کردنی نیست و میتواند علامتی از یک صحنه سازی نسبت به کل جریان باشد.**

شاید هم از این نظر پارسا (مهدی خسروی = یاشار گمنامیان) بعنوان دبیر اجرایی معرفی شده است که در فحاشی به شاهان پهلوی و اجرای این پروژه بهترین کسی بوده که به این مسئولیت انتخاب شده است و عنوان پیار بودن او با اعلیحضرت و برعکس، نوعی تائید تحقیرها و اتهامات او به شاهان پهلوی از سوی اعلیحضرت به حساب آید.^۴

زمان زیادی نخواهد گذشت که میتوان با حقایق دیگری تحریر دیگری ارائه داد.

^۳ - به زیرنویس شماره دو در برگ پیشین نگاه کنید. ح-ک

^۴ - البته اعلیحضرت در گفتگوی همزمان در برنامه شهرام همایون مورخ ۴ مهر ۲۵۷۲ (۲۵۵۲) سه سال پیش، در دقیقه ۵۴ به بعد تلویحا فحاشی های یاشار پارسا (آنروز آنطور معرفی شد) را با گفتن «حقیقت حقیقت است» تایید میفرمایند. ح-ک